

AS ELKO GRUPA VADĪBAS ZIŅOJUMS PAR KONSOLIDĒTO 2009. GADA PĀRSKATU

Darbības veidi

AS „ELKO Grupa” (turpmāk tekstā Uzņēmums) ir viens no lielākajiem informācijas tehnoloģiju produktu izplatītājiem Baltijas, Austrumeiropas un Centrāleiropas valstīs. Uzņēmuma pamatnodarbošanās ir datorkomponentu un datoru perifēriju iekārtu, portatīvo datoru, monitoru, multimediju un programmnodrošinājuma produktu, kā arī serveru, tīkla komponentu un tīkla risinājumu vairumtirdzniecība. Preces tiek izplatītas, izmantojot ELKO GRUPA koncerna meitas uzņēmumus un sadarbības partnerus. Uzņēmums pārstāv plašu produktu ražotāju klāstu no visas pasaules, ieskaitot tādas plaši pazīstamas kompānijas kā *Acer, Asus, Intel, Samsung, Seagate, Sony, Western Digital un citas*.

AS „ELKO Grupa” kā mātes uzņēmuma panākumu galvenais nodrošinājums ir gadu gaitā izveidotā ilgtermiņa stratēģija sadarbībā ar piegādātājiem, centralizētā produktu iepirkumu sistēma, biznesa procesu vadības funkcionalitāte un finanšu menedžments.

Finanšu analīze

AS „ELKO Grupa” apgrozījums 2009. gadā bija 642.1 milj. USD, kas salīdzinājumā ar 2008. gadu ir samazinājies par 39.3%. Uzņēmuma bruto peļņa 2009. gadā 27.0 milj. USD, kas salīdzinājuma ar 2008. gadu ir nokritusies par 35.6%. Apgrozījuma un bruto peļņas samazinājums galvenokārt ir saistīts ar nelabvēlīgo tirgus situāciju un globālo ekonomisko finanšu krīzi, kas izteikti negatīvi ietekmēja Uzņēmuma darbību 2008. gada ceturtajā kvartālā un 2009. gada pirmajā pusgadā. Tomēr 2009. gada otrajā pusgadā tirgū bija vērojamas pozitīvas tendences, kas arī atspoguļojas Uzņēmuma apgrozījuma un peļņas rādītājos. 2009. gada ceturta kvartāla apgrozījums ir pieaudzis par 6.8% salīdzinājumā ar tādu pašu periodu 2008. gadā. 2009. gada trešā un ceturta kvartāla bruto peļņa, salīdzinājumā ar tādu pašu periodu 2008. gadā, attiecīgi pieauga par 4.7% un 25.9%, sastādot 4.5 milj. USD un 13.8 milj. USD.

Saskaroties ar nelabvēlīgo ekonomisko situāciju, Uzņēmums atbilstoši reaģēja un būtiski samazināja distribūcijas un administrācijas izmaksas attiecīgi par 13.1% un 15.0%. Izmaksu samazinājums galvenokārt tika panākts, samazinot personāla izmaksas no 12.0 milj. USD 2008. gadā uz 9.8 milj. USD 2009. gadā.

2009. gadā Uzņēmums kritiski izvērtēja Uzņēmuma aktīvu vērtību, kā rezultātā tika izveidoti uzkrājumi šaubīgajiem debitoriem 30.8 milj. USD apmērā. Uzņēmuma neto rezultāts 2009. gadā bija negatīvs 26.6 milj. USD apmērā salīdzinājumā ar 12.9 milj. USD peļņu 2008. gadā. Tomēr jau sākot ar 2009. gada trešo kvartālu parādījās pozitīvas tendences, kā rezultātā neto rezultāts trešajā un ceturtajā kvartālā bija pozitīvs attiecīgi 1.9 milj. USD un 3.0 milj. USD apmērā salīdzinājumā ar 2008. gada trešā kvartāla un ceturta kvartāla neto zaudējumiem 1.7 milj. USD un 0.2 milj. USD apmērā.

Pašu kapitāla rādītāji pret kopējiem aktīviem ir uzlabojušies – 41.2% salīdzinājumā ar 2008. gada 31. decembri 30.3%, kā arī ir uzlabojusies kapitāla struktūru, tā kā Uzņēmuma radītājs - aizdevumi pret pašu kapitālu - ir samazinājies no 1.43 līdz 0.73.

Vadības ziņojums (turpinājums)

Nākotnes perspektīvas

Uzņēmuma darbības rezultāti tiek un tiks iespaidoti no makroekonomiskajiem, politiskajiem un vispārējās konkurences apstākļiem un attīstības tirgos, kuros Uzņēmums veic darbību. Galvenais virzītājspēks, kas sekmēja Uzņēmuma izaugsmi, bija augošais pieprasījums reģionos, kuros Uzņēmums veic darbību, kas galvenokārt bija saistīts ar reģionu straujo attīstību un salīdzinoši zemo datoru izmantošanas īpatsvaru. Kā citus Uzņēmuma veiksmīgas attīstības veicinošos faktorus varētu minēt Eiropas Kopienas strukturālo fondu iepilnināšanu un Baltijas valstu un Austrumeiropas valstu kompāniju lokālās produktivitātes celšanu, kā arī reformas valdības sektorā Neatkarīgo Valstu Savienības reģionā.

Patreiz tiek novērots, ka pieprasījums darbības tirgos ir stabilizējies, un uzrāda neliela pieauguma tendenci. Tādēļ uzņēmums ar piesardzīgu optimismu raugās uz 2010. gada tirdzniecības apjomiem.

Lai cīnītos ar patreizējās ekonomiskās recesijas sekām Uzņēmumus gada laikā ieviesa stingru līdzekļu taupīšanas režīmu, lai samērotu izmaksas ar pārdošanas apjomiem. Kā viens no izmaksu samazinājuma instrumentiem ir Uzņēmuma pieņemtā politika par darba algu samazinājumu 15% apmērā, sākot ar 2009. gada 1. Aprīli, kā arī Uzņēmuma darbinieku skaita samazināšanu par 10%. Būtisks uzsvars ir likts uz procesu un efektivitātes uzlabošanu, kā rezultātā distribūcijas un administrācijas izmaksas 2009. gadā samazinājās par attiecīgi 13.1% un 15.0%. Ņemot vērā, Uzņēmuma spēju pielāgoties patreizējai tirgus situācijai, kā arī spēju pilnībā pabeigt iesāktos darbības efektivizācijas procesus, Uzņēmums plāno apgrozījuma un bruto peļņas pieaugumu, savukārt tajā pašā laikā nav sagaidāms, ka administratīvo un distribūciju izmaksu apjoms pieaugs.

Ņemot vērā pastāvošo kredītrisku un IT industrijas risku Uzņēmuma vadība kā vienu no galvenajām prioritātēm ir nostādījusi darba kapitāla pārvaldi. Uzņēmums ir pārskatījis kredītpolitikas, klientu apmaksas termiņus un pieprasījis papildus garantijas no klientiem kā kredītlīnijas nodrošinājumu. Uzņēmuma vadība sagaida ka daļu no sliktajiem debitoriem būs iespējams atgūt tiklīdz šo uzņēmumu likviditātes rādītāji uzlabosies. Tāpat Uzņēmuma vadībai ir stingra pārliecība, ka nākotnē nav sagaidāmi nekādi būtiski klientu maksātnespējas gadījumi.

Lai arī 2009. gada finanšu rezultāts ir negatīvs, 2009. gada otrajā pusgadā uzrādītās tendences ļauj lūkoties nākotnē pozitīvi., Uzņēmums ir spējis īsā laika posmā sabalansēt izmaksu struktūru, kā arī būtiski izmanīt biznesa procesus kā iepirkšana, kredītpolitika, loģistika u.c., kas atspoguļojas 2009. gada otrā pusgada rezultātos un dos pozitīvu ietekmi arī 2010. gadā. Ņemot arī vērā Uzņēmuma stabilo finansiālo stāvokli, Uzņēmuma vadība uzskata, ka patreiz ir izveidota stabila pamatne turpmākai veiksmīgai Uzņēmuma darbībai nākotnē.

Nozīmīgi notikumi pārskata periodā

2009. gadā Uzņēmums ir kļuvusi par oficiālo izplatītāju un/vai izveidojusi ciešu sadarbību ar vairākiem labi zināmiem IT industrijas pārstāvjiem kā *Compucase, In WIN, NVIDIA, Lenovo, MSI u.c.*

2009. gada augustā Uzņēmums paziņoja par darbības pārtraukšanu Horvātijā. Ņemot vērā nelabvēlīgo ekonomisko situāciju un nepieņemamo naudas aprites cikla ilgumu un rentabilitāti Horvātijas tirgū, Uzņēmuma vadība izvērtēja visas iespējas un nolēma pārtraukt darbību attiecīgajā tirgū un turpināt novirzīt resursus uz citiem darbības tirgiem. Darbības pārtraukšana Horvātijas tirgū būtiski neietekmēs Uzņēmuma darbību kopumā.

Vadības ziņojums (turpinājums)

Finanšu risku vadība

AS „ELKO Grupa” struktūra

AS „ELKO Grupa” Koncernā ietilpst sekojošas meitas uzņēmumi: SIA „ELKO Latvija”, ELKO Kaunas UAB, ELKOTECH d.o.o., ELKO Eesti AS, ELKOTech Romania SA, WESTech s.r.o., ELKOTEX d.o.o., ELKO Trading Switzerland A.G., Elko Marketing Ltd. un Statex Consulting Ltd. AS „ELKO Grupa” visos meitas uzņēmumos pieder kontrolpakete.

Daudzvalūtu norēķinu risks

AS „ELKO Grupa” strādā starptautiskos tirgos, līdz ar to ir pakļauta ārvalstu valūtas kursu svārstību riskam, galvenokārt no ASV dolāru un eiro ietekmes. Ārvalstu valūtas svārstību risks veidojas no daudzvalūtu nākotnes norēķinu transakcijām, atzīstot aktīvus un pasīvus, kā arī no ilgtermiņa investīciju uzskaites.

Uzņēmums galvenokārt iepērk preces no piegādātājiem ASV dolāros. Tirdzniecība NVS reģiona klientiem notiek ASV dolāros un Krievijas rubļos. Tirdzniecība Baltijas tirgū notiek katras valsts nacionālajā valūtā, kas ir piesaistītas eiro kursam, savukārt tirdzniecība Centrāleiropas reģionā notiek, attiecīgi Slovākija un Slovēnijā eiro valūtā, bet Rumānijā valsts nacionālajā valūtā – Rumānijas lejās.

Uzņēmumam ir līdzdalības ārvalstu valūtās, un tādēļ pastāv valūtas riski, kad monetārie aktīvi un saistības ārzemju valūtās tiek konvertētas uz ASV dolāriem finanšu pārskatu vajadzībām.

Uzņēmuma ieņēmumi galvenokārt ir ASV dolāros, attiecīgi, minimizējot risku no valūtas svārstībām, Uzņēmuma piesaistītais finansējums ir ASV dolāros.

Procentu likmju risks

AS „ELKO Grupa” izmanto īstermiņa aizņēmumu kā finansēšanas avotu daļai no saviem apgrozāmiem līdzekļiem. Visi Uzņēmuma aizņēmumi ir ar mainīgu procentu likmi, kas pakļauj Uzņēmumu riskam, kas rodas procentu likmju svārstību rezultātā.

Kredīta risks

AS „ELKO Grupa” pārrauga kredītrisku caur izveidotajām procedūrām un kontroles mehānismiem. Kredītrisks daļēji ir samazināts ar debitoriem piešķirto kredītu apdrošināšanu, kas Uzņēmumā tiek pielietota kopš 2006. gada augusta, kā arī ar konservatīvas kredītu uzraudzības politikas uzturēšanu. Individuālie klientu kredītu limiti, saskaņā ar kredītpolitiku, tiek bāzēti uz iekšējiem vai ārējiem vērtējumiem, un kredītu izlietojums tiek regulāri uzraudzīts.

Vadības ziņojums (turpinājums)

Finanšu risku vadība (turpinājums)

Krājumi

AS „ELKO Grupa” krājumu līmenis tiek noteikts, pamatojoties uz paredzamo nākotnes pieprasījumu un tirgus piesātinājumu. Jebkura izmaiņa pieprasījumā un/ vai strauja produkcijas morālā novecošana, vai tehnoloģijas izmaiņas var radīt preču pārpalikumu un/ vai nepieciešamību izveidot uzkrājumus novecojušai produkcijai. Uzņēmums veic centralizēto preču iepirkšanas un pārdošanas plānošanu, un preču pasūtījuma procedūras palīdz samazināt krājumu aprites dienu skaitu noliktavās. Iknedēļas preču krājumu aprites analizēšana mazina nepieciešamību pēc uzkrājumu veidošanas novecojušiem krājumiem.

Risks, kas saistīts ar preču plūsmas vadību, ir daļēji mazināts caur preču cenas aizsardzību, kas ir atrunāta sadarbības līgumos ar galvenajiem piegādātājiem. Līguma nosacījumi paredz kompensēt preču cenas samazinājumu gadījumā, ja piegādātājs ir samazinājis preču tirgus cenu precēm, kas atrodas AS „ELKO Grupa” noliktavā vai pasūtījumā.

Likviditātes risks

Uzņēmuma likviditātes riska vadības politika iekļauj pietiekamu naudas aprites daudzuma uzturēšanu, kā arī adekvātu finanšu līdzekļu piesaisti no kredītiestādēm. AS „ELKO Grupa” vadība nākotnē plāno likviditātes rezerves palielināt uz sagaidāmās naudas plūsmas bāzes, efektīvāk vadot darba kapitāla apriti.

Apstākļi un notikumi pēc pārskata perioda beigām

Izņemot iepriekš minēto, laika periodā kopš pārskata gada pēdējās dienas nav bijuši notikumi, kas būtiski ietekmētu Grupas finansiālo stāvokli 2009. gada 31.decembrī.

Egons Mednis

Valdes priekšsēdētājs

Prezidents

Rīga, 2010. gada 26.martā

PAZIŅOJUMS PAR VADĪBAS ATBILDĪBU

AS „ELKO Grupa” koncerna vadība apstiprina, ka, pamatojoties uz pārskata sagatavošanas brīdī pieejamo informāciju, konsolidētie finanšu pārskati sniedz patiesu priekšstatu visos būtiskajos aspektos par Koncerna finansiālo stāvokli 2009. gada 31. Decembrī un tā darbības rezultātiem 2009. gadā. Iepriekš minētie finanšu pārskati ir sagatavoti, pamatojoties uz Starptautiskajiem finanšu pārskatu sagatavošanas standartiem, ko pieņēmusi Eiropas Savienība. Finanšu pārskatu sagatavošanas gaitā vadība:

- ir izmantojusi un konsekventi pielietojusi atbilstošas grāmatvedības metodes;
- ir sniegusi pamatotus un piesardzīgus slēdzienus un vērtējumus;
- ir vadījusies pēc darbības turpināšanas principa.

AS “ELKO Grupa” koncerna vadība ir atbildīga par atbilstošas grāmatvedības uzskaites kārtošānu, kas attiecīgajā brīdī sniegtu patiesu priekšstatu par Koncerna finansiālo stāvokli, un nodrošinātu vadībai iespēju sagatavot Starptautiskajiem finanšu pārskatu sagatavošanas standartiem, ko pieņēmusi Eiropas Savienība, atbilstošus finanšu pārskatus.

Egons Mednis

Valdes priekšsēdētājs
Prezidents

Rīga, 2010. gada 26. martā